

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Udrag fra En Overkomplet

Citation: Drachmann, Holger: "En Overkomplet", i Drachmann, Holger: *En Overkomplet*, udg. af Aage Schiøttz-Christensen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1987, s. 232. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann13valshoot-idm140427078037792/facsimile.pdf> (tilgået 07. oktober 2022)

Anvendt udgave: En Overkomplet

kan ikke digte mod sit hjertes overbevisning, selv om han gør sig umage for det i opsigtig tro på at være på den rette vej.

Drachmann kom meger hurtigt til at erkende dette misforhold. Allerede før udgivelsen af *En Overkomplet* indså han, at han i den havde ladet sig føre bort fra sig selv, hvorefter han skriver en ny fortælling – *To Skud*, 1877 – som han i et brev til Borchsenius betegner som det plastiske og beherskede Udtryk for, hvad der egentlig skulde have været i *En Overkomplet*. Men selv om *To Skud* er fri for modsigelse, beholder *En Overkomplet* alligevel førstepladsen, fordi den er bundet til digterens eget liv og derfor mindre vilkårlig. At modsige sig selv er jo desuden langt fra det samme som at være død og umulig.

Det hidtil eneste forsøg på en udtømmende forklaring af problematikken i romanen foreligger i første afsnit af Jens Kr. Andersens og Leif Emereds bog *Aladdin-Noureddin traditionen i det 19. århundrede* (1972, 2. udg. 1975). Nærværende udgiver er kommet til en anden forståelse end de to forfattere og henviser til sit afsnit s. 252-56.

Nærmere bestemmelse af modsigelsen og dens kilde

Georg Brandes havde i sin første hovedstrømningsforelæsning (1871) erklæret, at geniet ikke er den geniale lediggænger, men den geniale arbejder.

Under indflydelse af denne appel til dåden på bekostning af drømmen kommer Drachmann til at misforstå sig selv. I overensstemmelse med – eller om man vil: i lydighed mod – vennerne Georg og Edvard sætter han sig for at skildre en drømmende og viljeløs lediggænger, der skal overgives til fortabelse som advarende eksempel for den opvoksende ungdom. Digteren havde jo lært at mene, at i et moderne måltretted arbejdsamfund er en sådan genganger fra romantikken overkomplet, dvs. overflødig, unyttig, ubrugelig.

Men han kan ikke skrive med påholden pen, så knap er han er begyndt, før hans eget og egentlige jeg tager magten og fører ind i modsigelsen.

Den vægling, der skulle forkastes som et spildprodukt, omfatter rheden fra første færd med sympati, ja kærlighed. Med lighed, sit lyse sind og pletfri karakter forekommer det